

CSENDŐRSÉGI KÖZLÖNY

KIADJA A MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISZTERIUM

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER

TARTALOM: KÖZIGAZGATÁS

4.060/1944. M. E. sz. Egyes címek használatának megszüntetése	582
4.110/1944. M. E. sz. Rőgtönbíráskodás újabb kiterjesztése és kihirdetésének elrendelése	582
4.140/1944. M. E. sz. Lakásügyi kormánybiztos hatáskörének kiterjesztése	583
4.210/1944. M. E. sz. Ipari alkalmazottak tömeges elbocsátásának eltiltása	583
4.330/1944. M. E. sz. A közellátásügyi miniszter hatáskörének újabb megállapítása	585
6.250/1944. M. E. sz. A Budapesten megjelenő, körforgó gépeken készülő napilapok és más időszakos lapok ideiglenes szüneteltetése	586
99.899/el. 1. a.—1944. H. M. sz. Attelepített alakulatok célállomásaiknak önkényes megváltoztatása	586
100.791/el. 1. a.—1944. H. M. sz. A honvédelmi miniszter és honvéd vezérkar főnöke szervezetének egyesítése	587
127.000/el. 36.—1944. H. M. sz. Az óvóhelyek használatának, valamint a légiriadó alatti és a légítámadás utáni magatartás szabályozása	587
118.500/1944. K. M. sz. Vendéglátó üzemekben egy-tál étel kiszolgáltatása	590
600/1944. T. M. H. M. sz. Általános honvédelmi kötelezettség kiterjesztése és a Nemzeti Totális Harcbaállításhoz felelős vezetők megbízása	590
5.148/1944. T. M. H. M. sz. A Munkás Totális Harcbaállítása Felelős Vezetőjének —MHFV— feladata és hatásköre	592
5.149/1944. T. M. H. M. sz. A Nő Totális Harcbaállítása Felelős Vezetőjének —NHFV— feladata és hatásköre	593
5.150/1944. T. M. H. M. sz. Az Ifjúság Totális Mozgósítása és Harcbaállítása Felelős Vezetőjének —IHFV— feladata és hatásköre	593
5.151/1944. T. M. H. M. sz. Az Értelmiség Totális Harcbaállítása Felelős Vezetőjének —EHFV— feladata és hatásköre	594
5.152/1944. T. M. H. M. sz. A Paraszt Totális Harcbaállítása Felelős Vezetőjének —PHFV— feladata és hatásköre	594
49.900/1944. Ip. M. sz. Egyes községekben (városokban) a fogyasztók részére közvetlenül kiszolgáltatható adóköteles petróleum mennyiségének újabb megállapítása	595
320.315/1944. Kg. Kb. sz. Hadműveletileg kúritendő területek anyagi kiürítése	595

RENDELETEK.

4.060/1944. M. E. számú kormányrendelet.

Tárgy: Egyes címek használatának megszüntetése.

A m. kir. minisztérium a következőket rendeli.

1. §. A „főméltóságú”, „nagyméltóságú”, „méltóságos”, „nagyságos” és „tekintetes” címek használata megszűnik.

A hivatali állást vagy a foglalkozást felüntető elnevezés mellett „úr” megjelölést lehet használni.

2. §. A jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1944. november 15.

¹ Kihirdetés napja: 1944. november 17.

—o—

4.110/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: Rögtönbíráskodás újabb kiterjesztése és kihirdetésének elrendelése.

I.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939. II. tc. (Cs—16/1939.) (Hvt.) 221. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a rögtönbíráskodást — a már fennálló jogszabályokban megjelölt büntettekkel felül — kiterjeszti az ország, illetőleg a honvéd büntetőbíráskodás egész területére.

a) a honvéd büntetőbíráskodás körében:

a szökésre szövetkezés büntetése (1930. II. tc. — Ktbt. — 96. §.);

az önkényes eltávozás büntetése (Ktbt. 101. §. 2. bek.);

a Ktbt. 113. és 114. §-ában meghatározott fegyelem és rend elleni büntetésekre (harácsolás, fosztogatás);

a Ktbt. 137—139. §-aiban meghatározott büntetésekre (öncsonkítás, másnak megcsonkítása, színlelés a katonai szolgálat teljesítésére alkalmatlanná válás, illetőleg a szolgálatteljesítés alól kivonás céljából);

a katonai behívóparancs iránt tanúsított engedetlenség és az erre való csábítás büntetése (Hvt. 181. § (1), (2) bek.) és ezeknek a büntetteknek tettese által a bűncselekmény előmozdítása vagy leplezése végett elkövetett büntetése (1924. XIV. tc. — Hvt. — 29. §);

mégpedig a felsorolt bűncselekmények tekintetében elkövetett kísérlet, részegség és sikertelen felbujtás (Ktbt. 35. § Hvt. 181. § (3) bek.) esetére is;

b) a polgári büntetőbíráskodás körében:

a Hvt. 179. §-ának (2) bekezdésében és 130. §-ában meghatározott büntetésekre (hadkötelezettség kijátszása testi épség megsértésével, illetőleg fondorlattal);

a Hvt. 26. §-ában meghatározott büntetésekre (külföldön való tiltott tartózkodás, illetőleg az ország területének tiltott elhagyása útján a katonai szolgálatra behívás megghiúsítása);

c) mind a honvéd, mind a polgári büntetőbíráskodás körében:

az 1930. III. tc. (Élt.) 78. §-ában meghatározott büntetésekre (katonaszökevénynek lapangásra vagy menekülésre segélynyújtás);

a zsarolásnak a Btk. 353. §-a szerint minősülő büntetése.

A rögtönbíráskodás — a szökésre szövetkezés (Ktbt. 96. §) kivételével — mind az a) pont (Ktbt. 34., 35. §, Élt. 95. § 2. bek.), mind a b) és c) pont esetében kiterjed a szóbanlevő bűncselekmények kísérletére, továbbá a tetteseken felül a részesekre (Btk. 69., Ktbt. 36. §, Élt. 95. § 2. bek.) is.

II.

A polgári büntetőbíráskodás körében a rögtönbíráskodás ez újabb kiterjesztéséről szóló hirdetmény kibocsátására és a további eljárásra a 8.020/1939. M. E. (20/1939. Cs. K.) illetve a 7.800/1941. M. E. számú rendeletben, a honvéd büntetőbíráskodás körében pedig a rögtönbíráskodás kihirdetésére (Kbp. 437. §) és a további eljárásra az 1912. XXXIII. törvény cikkbe iktatott katonai bünvádi perrendtartás — Kbp. — XXVI. fejezetében és az 1.420/1944. M. E. számú rendelet (Hsbp.) 38., 39. és 48. §-aiban foglalt rendelkezések irányadóak.

III.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. november 15.

¹ Kihirdetve az 54/1944. sz. H. R.-ben.

—o—

4.140/1944. M. E. számú kormányrendelet kivonata.

Tárgy: Lakásügyi kormánybiztos hatáskörének kiterjesztése.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. (Cs—16/1939.) 142. §-ának b) pontjában, valamint 159. és 212. §-ának, úgyszintén a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931. XXVI. tc. 2. és 4. §-ában foglalt és legutóbb az 1944. IV. törvénycikkkel meghosszabbított felhatalmazás alapján a 2.510/1944. M. E. (30/1944. Cs. K.) és a 3.980/1944. M. E. számú rendeletek kiegészítéseként a következőket rendeli:

1. §. A m. kir. lakásügyi kormánybiztos (a továbbiakban a kormánybiztos) egyes személyek, közhiatalok és közérdekű intézmények elhelyezése végett igénybe vehet minden lakás céljára alkalmas helyiséget, egyébként bármilyen lakható épületet, épületrészt, lakást és lakrészt, valamint az ahhoz tartozó bútortárat és felszerelést. Nem lehet igénybe venni a lakást vagy a lakrészt (épület, lakás céljára használt helyiséget), ha a lakás az ott lakók szükségletét nem haladja meg és a bérlő (tulajdonos, hasznélvező) azt már az 1944. évi január hó 1. napja óta használja vagy otlakása köz- vagy méltánylást érdemlő magánérdekből szükséges.

2. §. A kormánybiztos egyes községekben (városban) vagy annak egy részében a beköltözést megtilthatja, illetőleg meghatározhatja az illető községben (városban) vagy annak egyes részében elhelyezhető személyek számát. Egyes község (város) lélekszámának csökkentése érdekében az ott ideiglenesen (az 1944. évi január hó 1. napja óta) tartózkodóknak más községben (városban) való elhelyezése iránt intézkedhetik.

3. §. A kormánybiztos által elhelyezett (bérlőül kijelölt) személyek lakásbérleti jogviszonyára a 6.740/1941. M. E. számú rendelet (38/1941. Cs. K.) 12. §-ának, valamint a 100/1943. M. E. számú rendelet (3/1943. Cs. K.) 8. §-ának rendelkezései irányadók. Ha a bérlőül kijelölés valamely bérelt lakásnak csak egy részére vonatkozik, a bérlőül, kijelölt személy és a lakás eredeti bérlője között társbérleti jogviszony jön létre. A lakás eredeti használója (bérlője) a bérlőül kijelölt személyeket az igénybevett lakásrészhez tartozó mellékhelyiségek (konyha, WC, fürdőszoba) használatából nem zárhatja ki. A mellékhelyiségek használatának idejét és terjedelmét azonban a lakás eredeti használója (bérlője) jogosult meghatározott időhöz kötni, ez azonban a bérlőül kijelölt személyek méltányos

érdekeit nem sértheti. A mellékhelyiségek használata tekintetében az otlakók között esetleg felmerülő vitás kérdésben a kormánybiztos, illetőleg annak helyi kiküldöttje végérvényesen minden jogorvoslat kizárása mellett határoz.

4. §. A 2.510/1944. M. E. számú rendelet azzal egészítették ki, hogy a kormánybiztos, illetőleg helyi kiküldöttje az elhelyezés érdekében rendőri, illetőleg csendőri karhatalmat is igénybe vehet.

5. §. A jelen rendeletben foglalt rendelkezések az országos elhelyezési kormánybiztosnak (3.730/1944. M. E. számú rendelet (46/1944. Cs. K.) a hadművelleti kiűrités végrehajtásáról szóló 3.210/1944. M. E. számú rendeletben (38/1944. Cs. K.) megállapított hatáskörét nem érintik.

6. §. A kormánybiztos által a jelen rendelet alapján kiadott rendelkezések megszegése — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntethető.

Az első bekezdésben meghatározott kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik.

7. §. A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba, hatálybalépésével egyidejűen a 100/1943. M. E. számú rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezések hatályukat veszítik.

Budapest, 1944. november 22.

¹ Kihirdetés napja: 1944. november 24.

4.210/1944. M. E. számú kormányrendelet kivonata.

Tárgy: Ipari alkalmazottak tömeges elbocsátásának eltiltása.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939. II. tc. (Cs—16/1939.) 112. és 212. §-ában, valamint az 1942. XIV. tc. (33/1942. Cs. K.) 28. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

1. §. (1) Annak a munkaadónak, aki ipari (kereskedelmi, bányá-, kohó-) vállalatában, üzletében vagy üzemében rendszerint legalább ötven alkalmazottat foglalkoztat (a továbbiakban: munkaadó), az 1944. évi szeptember havában foglalkoztatottak átlagos létszámának tíz százalékát elérő vagy meghaladó

számú alkalmazottját, az illetékes miniszter engedélye nélkül, elbocsátania — sem együttesen, sem különböző időpontokban — nem szabad.

(2) Tekintet nélkül az előbbi bekezdésben említett mértékre, az ott meghatározott tilalom alá esik legalább száz alkalmazott elbocsátása, valamint a tisztviselői munkakörben alkalmazottak létszámának tíz százalékát elérő vagy meghaladó számú tisztviselő, továbbá a nemtisztviselői munkakörben alkalmazottak létszámának tíz százalékát elérő vagy meghaladó számú egyéb alkalmazott elbocsátása is.

2. §. (1) Hacsak ez a rendelet a tisztviselői és nemtisztviselői munkakör szempontjából megkülönböztetést nem tesz, alkalmazotton — a tanoncok kivételével — érteni kell az összes alkalmazottakat, tehát a tisztviselőket és a nemtisztviselői munkakörben foglalkoztatott minden egyéb alkalmazottat is. A tanoncokat a nemtisztviselői munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak szempontjából sem kell figyelembe venni.

(2) A meghatározott időre vagy meghatározott munka elvégzésére szerződötett alkalmazott szolgálati viszonyának a meghatározott idő eltétele, vagy meghatározott munka elvégzése folytán bekövetkező megszűnése, valamint a szolgálati viszonynak az alkalmazott terhére felróható azonnali hatályú bontásra jogosító ok alapján történt felbontása e rendelet alkalmazása szempontjából elbocsátásnak nem tekinthető.

3. §. (1) Ha a munkaadó úgy látja, hogy alkalmazottai létszámának az 1. §-ban meghatározott mértékű csökkentése a termelés lehetetlenülése vagy más különösen nyomós ok folytán elkerülhetetlenné válik, köteles ezt az illetékes miniszternek azonnal bejelenteni.

(2) Az előző bekezdésben említett bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

a) az alkalmazottak 1944. évi szeptember havi átlagos létszámát;

b) az 1944. évi szeptember hó 30. napja után a bejelentés napjáig elbocsátott alkalmazottak számát;

c) az 1944. évi szeptember hó 30. napja után a bejelentés napjáig a b) pont alá nem eső egyéb okból eltávozott alkalmazottak számát;

d) az elbocsátásra javasolt alkalmazottak számát (a szakképzettség szerint is részletezve);

e) annak az oknak részletes ismertetését, amely a létszámcsökkentést szükségessé teszi.

(3) Az előző bekezdés a)–d) pontjaiban említett adatokat a tisztviselői és a nemtiszt-

viselői munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak tekintetében külön-külön kell a bejelentésben feltüntetni.

4. §. (1) Az illetékes miniszter a bejelentés folytán további adatok közlését, felvilágosítás adását, iratok bemutatását kívánhatja és a vállalat üzletvitelét is megvizsgálhatja. A miniszter legkésőbb a bejelentés beérkezésétől számított harminc napon belül dönt az engedély megadása vagy megtagadása felől.

(2) A miniszter az elbocsátásra egészben vagy részben engedélyt adó határozatával kapcsolatban

a) tárgyi ismérvek (pl. családi állapot, illetmények mértéke, munkakör) alapján — esetleg a munkaadó javaslatától eltérően is — meghatározhatja, hogy kiket szabad elbocsátani;

b) az elbocsátásra kerülő olyan alkalmazottak javára, akiknek jogszabály vagy szerződés kedvezőbb helyzetet nem biztosít, legfeljebb négy hétig terjedhető felmondási időt állapíthat meg; az ilyen alkalmazottat a munkaadó a miniszter által megállapított felmondási idő alatt — felmondási időre járó illetmények elvesztésének terhével — az addigi munkakörétől eltérő, más munkakörben is foglalkoztathatja;

c) ha a munkaadó jogi személy (ideértve a kereskedelmi társaságokat, bányatársulatokat, stb. is), az igazgatóság, felügyelőbizottság vagy más társasági szerv javadalmazását leszállíthatja;

d) az elbocsátásra nem kerülő alkalmazottak illetményeit (munkabérét) — legfeljebb a létfenntartáshoz szükséges jövedelem mértékének határáig — leszállíthatja.

5. §. (1) Az illetékes miniszternek e rendelet alapján adott engedélyével elbocsátott alkalmazott szolgálati viszonyának megszűnését — hacsak az alkalmazott a szolgálati viszony végleges megszűnéséhez írásban hozzá nem járult — ideiglenesnek kell tekinteni.

(2) A munkaadó köteles a létszámcsökkentésre okot adó körülmény megszűnésétől számított tizenöt napon belül a Budapesti Közlönyben és a napilapokban azoknak az alkalmazottainak jelentkezésére, akiknek szolgálati viszonya az előbbiek szerint ideiglenesen szűnt meg, felhívást közzétenni, köteles továbbá az ilyen alkalmazottak közül azt, aki a felhívás közzétételétől számított két héten belül jelentkezik, a szolgálati viszony megszűnésekor érvényben volt szerződési feltételek mellett visszavenni. Az illetékes miniszter a létszámcsökkentésre okot adó körülmény

megszűnésének tényét és időpontját megállapíthatja.

(3) Az előző bekezdésben foglalt rendelkezés alapján visszavett olyan alkalmazott szolgálati viszonyát, aki a szolgálati viszony ideiglenes megszűnése időpontjáig megszakítás nélkül legalább hat hónapig állott a munkaadó szolgálatában. — még ha a fennálló jogszabályok vagy a szerződés a rendes felmondásra rövidebb időt állapítanak is meg — a munkaadó rendes felmondás útján a visszavételtől számított tíz hétnél rövidebb időre nem szüntetheti meg.

6. §. Az 1. §-ban meghatározott tilalom ellenére elbocsátott alkalmazott szolgálati viszonya nem szűnik meg és az alkalmazottat rendes illetményei (munkabére) még abban az esetben is megilletik, ha a munkaadó részére szolgálatot nem teljesít.

7. §. (1) A tényleges katonai szolgálatot teljesítő alkalmazott szolgálati viszonyának ideiglenes megszüntetése a munkaadót a jogszabály alapján járó tartási hozzájárulás fizetésének kötelezettsége alól nem mentesíti.

(2) Ha az alkalmazott a szolgálati viszonyának ideiglenes megszűnése után, de az 5. §. (2) bekezdése szerint a visszavétel végett jelentkezésre megállapított határidő eltelte előtt tényleges katonai szolgálara vonul be — hacsak olyan újabb alkalmaztatása nincs, amelynek alapján hozzátartozói jogszabály értelmében tartási hozzájárulásra jogosultak, úgy kell tekinteni, mintha bevonulásának időpontjában a munkaadó szolgálatában állott volna.

8. §. (1) A munkaadó, ha e rendelet hatálybalépése előtt, de az 1944. évi szeptember hó 30. napja után az 1. §-ban meghatározott mértékű létszámcsökkentést hajtott végre, köteles e rendelet hatálybalépésének napjától számított nyolc nap alatt az illetékes miniszterhez a 2. §. (2) bekezdésének a)–c) és e) pontjában meghatározott adatokat tartalmazó bejelentést tenni.

(2) Az illetékes miniszter az előző bekezdésben említett bejelentés alapján további felvilágosításokat kívánhat, vizsgálatot tarthat és az elbocsátott alkalmazottoknak vagy ezek egy részének visszavételét rendelheti el, valamint e rendelet 2–7. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelő intézkedéseket tehet.

9. §. (1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki e rendeletben, foglalt rendelkezéseket vagy az illetékes miniszternek e rendelet alapján kiadott rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza.

(4) A kihágás miatt az eljárás a közigaz-

gatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbíró-ságnak hatáskörébe tartozik.

10. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján¹ lép hatályba és hatálybalépésével a 960/1939. M. E. számú rendelet (6/1939. Cs. K.) hatályát veszti.

Budapest, 1944. november 22.

¹ Kihirdetés napja: 1944. november 28.

—o—

4.330/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: A közellátásügyi miniszter hatáskörének újabb megállapítása.

1. §.

Mindennemű, a közellátásügyi miniszter hatáskörébe tartozó javak (mezőgazdasági termények és termékek, élelmi és élvezeti cikkek, valamint az életfenntartáshoz szükséges egyéb áruk) feletti rendelkezés, azok beszállításának, felvásárlásának és tárolásának szabályozása, továbbá mind a honvédségi, mind a polgári szükségletekre történő elosztása, valamint az említett javak kivitelének és behozatalának intézése a m. kir. közellátásügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

2. §.

(2) A közellátásügyi miniszter a jelen rendeletben meghatározott feladatainak végrehajtása során igénybeveheti és felhasználhatja mindazokat a hatóságokat és szerveket, amelyek eddig is ezt a feladatkört töltötték be.

(2) A közellátásügyi miniszter felügyelete alá helyezett valamennyi kormánybiztos működését azonnali hatállyal beszünteti.

3. §.

Amennyiben a hadi helyzet alakulása folytán szükségessé válnék egyes területekről az 1. §-ban meghatározott javak kiürítése, úgy ezt kizárólag a m. kr. közellátásügyi miniszter hajthatja végre.

A hadművelési kormánybiztosoknak az említett javak kiürítésével kapcsolatos hatásköre azonnali hatállyal megszűnik.

4. §.

A honvédelmi miniszter a közellátásügyi miniszter mellé összekötő-törzset rendszerez, amelynek feladata a honvédség részére kiutalt közellátási javak elosztása.

5. §.

A közellátásügyi miniszter feladatkörének végrehajtása során a m. kir. rendőrséget és a m. kir. csendőrséget igénybevenni jogosult, szükség esetén — kívánságára — katonai erők is rendelkezésére bocsátandók.

6. §.

Az 1. és 5. §-ban foglaltak alapján szükséges rendeletek kiadására a közellátásügyi miniszter hivatott.

7. §.

Az ezen rendelet alapján kiadott rendelkezések ellen vétők rögtönzítő bíróság elé állítatnak.

8. §.

Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Sopron, 1944. december 13.

¹ Közzétéve az 1944. évi 289. sz. Bp. K.-ben.

—o—

6,250/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: A Budapesten megjelenő, körforgó gépeken készülő napilapok és más időszakos lapok ideiglenes szüneteltetése.

1. §.

Az 1939: II. tc. 141. §-ának (2) bekezdésében és a 212. §-ában foglalt felhatalmazás alapján kiadott 10.600/1944. M. E. számú rendelet értelmében a Budapesten megjelenő és körforgó (rotációs) gépeken nyomott összes napilapok és időszakos lapok további budapesti megjelenésének ideiglenes szüneteltetését az alább következők kivételével elrendelem, miért is az alább fel nem sorolt napilapok és más időszakos lapok további intézkedéséig Budapesten nem jelentethetők meg.

2. §.

Továbbra is megjelennek a következő napi és hetilapok: Összetartás, Függetlenség-Estí Ujság, Nemzetőr, Péster Llöyd, Budapest Neuste Nachrichten, Slovenska Jednota, Ifjú Nemzet, Hungarista Közlöny, Nemzeti Sport, Magyar Futár, Harc, Az Ország, Magyar Vasárnap, Virradat, Rádió Élet, Magyar Játékszin.

3. §.

Jelen rendeletem szüneteltető hatálya alá eső lapok a jövőben akkor sem jelentethetők meg, ha ezután nem körforgó (rotációs) gépeken nyomtatnának.

4. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1939: II. tc. 212. §-a értelmében 6 hónapig terjedő elzárással büntetendő az, aki a jelen rendelet alapján szüneteltetett lapot kiad vagy bármilyen módon közreműködik abban, hogy a lap megjelenjen. A pénzbüntetés tekintetében az 1928: X. tc. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A kihágás miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik. Az 1929: XXX. tc. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés szempontjából szakminiszternek a miniszterelnököt kell tekinteni.

5. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 15.

¹ Közzétéve az 1944. évi 287. sz. Bp. K.-ben.

—o—

99.899/eln. 1. a.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: Áttelepített alakulatok célállomásainak önkényes megváltoztatása.

Ismétlően előfordul, hogy az áttelepített alakulatok, függetlenül a kiadott célállomásoktól, önkényesen változtatnak helyőrséget és a területileg illetékes ker. pság-nak nem jelentik be a beérkezésüket.

Ilyen magatartás esetén egészen természetes, hogy a szállások elfoglalásánál olyan nehézségek lépnek fel, amit a helybeli ápk. saját hatáskörében elintézni nem tud. Ekkor pedig az alakulat, nemhogy a ker. pság-nak jelentené a felmerült nehézségeket, hanem közvetlenül hozzám fordul orvoslásért.

E visszasságok kiküszöbölésére a következőket rendelem:

1. Az összes ker. (hdt.) pság-ok, valamint központi szervek, stb. a részükről áttelepített alakulatok pontos megnevezését és kijelölt célállomását haladéktalanul közöljék azzal a ker. pság-gal, melynek területére az áttelepítés történt.

2. A jövőben — újabb áttelepüléseknél

— az áttelepülésre kerülő alakulatok pontos megnevezését és kijelölt célállomását idejében kell közölni azzal a ker. pság-gal, melynek területére az áttelepülés megtörténik.

3. A célállomás elérése után minden alakulat részletes létszám- és anyagi helyzetjelentést terjesszen fel mind a helybeli ápk-hoz, mind pedig ahhoz a ker. pság-hoz, melynek területére az áttelepülés történt. Amelyik áttelepített alakulat ezt még nem tette volna meg, úgy e jelentést haladéktalanul tegye meg.

4. A célállomások kijelölésének személyes kijárását, avagy a célállomások önkényes megváltoztatását megtiltom. A célállomás megváltoztatására irányuló kérelmet csak a területileg illetékes ker. pság útján s a ker. pság állásfoglalásának nyilvánítása után fogadok el.

Ezzel a 2. ker. pság 30.975/M. I.—1944. számú felterjesztését is elintézttem.

Budapest, 1944. december 1.

¹ Közzétéve az 1944. évi 64. sz. H. R.-ben.

—o—

100.791/eln. 1. a.—1944. számú honvédelmi miniszteri rendelet.¹

Tárgy: A honvédelmi miniszter és honvéd vezérkar főnöke szervezetének egyesítése.

A honvédelmi miniszter és a honvéd vezérkar főnöke tisztjét ugyanaz a személy tölti be. Ezért további rendelkezésig mindkét tisztség a következő azonos egyesített elnevezést nyeri:

„M. kir. honvédelmi miniszter és vezérkar főnöke.”

A jövőben, mindennemű kiadványban, előterjesztésben, címzésben ezt az elnevezést kell használni.

A honvédelmi minisztérium, illetve honvéd vezérkarfőnöke, részben a vezérkar főnökének alárendelt osztályai a jövőben nem kapnak váltakozó megjelölést (szerint, hogy miniszteri vagy vezérkarfőnöki ügykörben intézkédnek), hanem egységes elnevezést vesznek fel.

A fentiekben előadottak és Magyarország Nemzetvezetőjének folyó évi november 27-én kelt parancsa alapján elrendelem még a következőket:

A jövőben a honvédségi rendeletekben a fővezérségnek a háborúviselés és az európai összhadviselés érdekében szükséges rendeletei jelennek meg, amelyek a hadművelési területen a honvédségre és egész polgári lakosságra vonatkoznak.

Ezek a rendelkezések mindaddig maradnak érvényben, ameddig az azokban foglaltakat a m. kir. minisztérium megfelelő rendeletekkel nem pótolja, illetve törvényhozásilag nem szabályozza.

Egyébként fővezérségi szám alatt más intézkedés nem jelenik meg.

Budapest, 1944. december 2.

¹ Közzétéve az 1944. évi 281. sz. Bp. K.-ben.

—o—

127.000/eln. 36.—1944. számú honvédelmi miniszteri rendelet.¹

Tárgy: Az óvóhelyek használatának, valamint a légiriadó alatti és a légítámadás utáni magatartás szabályozása.

A honvédelemről szóló 1939: II. tc. 13., 212. és 235. §-aiban foglalt felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértve — a következőket rendeltem:

1. §.

(1) Azokban az I. és II. légtalmi csoportba sorolt vagyontárgyakban (építményekben és ipartelepeken), valamint III. légtalmi csoportba tartozó építményekben (lakóházakban, egyéb épületekben, házcsoportokban), amelyek hatóságilag jóváhagyott s használható óvóhellyel rendelkeznek, „nagy riadó” esetén az ott tartózkodó személyeknek az óvóhelyre le kell vonulniuk. Mentések az óvóhelyre levonulás kötelezettsége alól:

a) akiknek légtalmi beosztásuk következtében az óvóhelyen kívül kell tartózkodniuk vagy a riadó tartama alatt az épületet el kell hagyniuk;

b) az ágyban fekvő vagy fertőző betegek és az őket ápoló személyek;

c) akiknek a vagyontárgy légtalmi parancsnoka, illetőleg a légtalmi őrségparancsnok (helyettese) erre engedélyt ad.

(2) Akik olyan házban laknak vagy kenyérkereső foglalkozásuk következtében olyan épületben tartózkodnak, amelynek használható óvóhelye van — amennyiben „nagy riadó” esetén az épületben vagy annak közvetlen közelében tartózkodnak — ezt az óvóhelyet tartoznak igénybevenni és a szomszédos vagy közeli épületek óvóhelyeire vagy nyilvános óvóhelyekre nem vonulhatnak el.

(3) Azokban a vagyontárgyakban és épületekben, amelyek kapuját riadó esetén nyitva kell tartani (169.000/eln. 35.—1943. H. M. számú rendelet 4. §., Bp. K. 1943. évi 285. sz.)

a közterületekről bemenekülőket az óvóhelynek az épületben lakók és az ott tartózkodók által el nem foglalt részében kell elhelyezni. Amennyiben az óvóhely a vagyoni tárgyban, illetőleg az épületben tarózkodókon felül több személy befogadására nem alkalmas, a közterületről bemenekülőknél az óvóhelyre befogadása nem kötelező, hanem a pincének óvóhelyé ki nem épített részein, szükség esetén a kapualjban kell őket elhelyezni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt rendelkezések biztosítása céljából minden vagyontárgy, illetőleg épület bejáratánál feltűnő helyen ki kell függeszteni, hogy az épület óvóhelye hány személy befogadására alkalmas és a nappali munkaidő alatt átlagosan hány személy tartózkodik az épületben. Ha az épületben óvóhely nincsen, ezt a táblán fel kell tüntetni. A táblát a légoltalmi parancsnok, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok és a házfelügyelő aláírásával köteles ellátni. A tábla nagysága mindkét esetben 42×30 cm.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott tábla beszerzéséről a háztulajdonos, illetőleg az 1939: II. tc. 137. §-ának (4) vagy (8) bekezdésében meghatározott személy, a tábla szövegének kitöltéséről pedig a vagyontárgy légoltalmi parancsnoka, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok köteles gondoskodni.

2. §.

Azokban az épületekben és házcsoportokban, amelyeknek óvóhelyük nincs, az ott lakók és az ott tartózkodók a légoltalmi parancsnok, illetőleg az őrségparancsnok által kijelölt riadógyülekező helye(ke)n kötelesek megjelenni. A riadógyülekező hely(ek)et úgy kell kijelölni, hogy az épület, illetőleg a házcsoport kárelhárítása biztosítva legyen.

3. §.

(1) Az óvóhelyen ott tartózkodók iránnyitása, közöttük a rend és a fegyelem fenntartása a légoltalmi parancsnoknak, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnoknak (távollétében helyettesének), az I. és II. légoltalmi csoportba sorolt vagyontárgyakban pedig az óvóhelyparancsnokoknak és a rendfenntartószolgálatra kijelölt személyeknek, végül a III. légoltalmi csoportba tartozó építményekben az őrségparancsnok (helyettese) által szükség szerint kijelölt rendfenntartó közegeknek a feladata és az óvóhelyen tartózkodók a felsorolt személyek által a törvényes hatáskörükben kiadott utasításoknak engedelmeskedni tartoznak.

(2) A légítámadás tartama alatt az elő-

tér és a belsőtér ajtajait egyidejűleg kinyitni nem szabad, a légítámadás hullámszünetében azonban a két ajtó egyidejű kinyitásával a szellőztetésről gondoskodni kell.

(3) A riasztás tartama alatt az óvóhely előterében csak a vagyontárgy légoltalmi parancsnokának, illetőleg az óvóhelyparancsnoknak, III. légoltalmi csoportba tartozó építményekben a légoltalmi őrségparancsnoknak (távollétében helyettesének) engedélyével szabad tartózkodni.

(4) Az óvóhelyen minden felesleges mozgást kerülni kell; beszélgetni szabad.

(5) Az óvóhelyen dohányozni, tüzet gyújtani és nyílt lánggal égő lámpát használni nem szabad. Az áramszolgáltatás megbénulása esetén kézi villanylámpa hiányában csak gyertyát szabad égetni, azt is csak a feltétlenül szükséges ideig.

(6) Légiriadó tartama alatt az óvóhelyet csak a vagyontárgy légoltalmi parancsnokának, illetőleg az óvóhelyparancsnoknak, III. légoltalmi csoportba tartozó építményekben a légoltalmi őrségparancsnoknak (távollétében helyettesének) engedélyével szabad elhagyni. Légiriadó után azonban az óvóhelyen tartózkodókat csak a kárelhárítás céljából szabad visszatartani.

4. §.

(1) Az I. és II. légoltalmi csoportba sorolt vagyontárgyak, valamint a III. légoltalmi csoportba tartozó építmények óvóhelyeire az ahhoz tartozó épületben ápoltt fertőző betegeket le szabad vinni és hozzátartozóik is lehetnek, de mind a fertőző betegek, mind hozzátartozóik csak a légoltalmi parancsnok, illetőleg az őrségparancsnok (távollétében helyettese) által kijelölt helyiségben vagy helyen tartózkodhatnak.

(2) A fertőző beteg, illetőleg hozzátartozója köteles a megbetegedést a vagyontárgy légoltalmi parancsnokának, illetőleg a lakóházi légoltalmi őrségparancsnoknak (távollétében helyettesének) azonnal bejelenteni. A légoltalmi parancsnok, illetőleg az őrségparancsnok (helyettese) a bejelentés tudomásulvételekor azonnal kijelöli az óvóhelynek azt a részét, ahová a fertőző beteg hozzátartozóinak is tartózkodniuk kell. A kijelölés megtörténtét a légoltalmi parancsnok, illetőleg őrségparancsnok (távollétében helyettese) azonnal értesíteni köteles a fertőző beteg személyt és hozzátartozóit, a légoltalmi parancsnokhelyetteseket, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnokhelyetteseket, a házfelügyelőt és a lakókat, valamint az állandóan ott tartó-

kodó személyeket. A lakókat és az állandóan ott tartózkodó személyeket hirdetmény útján kell értesíteni; a hirdetményt az épületnek (házcsoportnak) erre a célra szolgáló helyén kell kifüggeszteni.

(3) Ha az óvóhelynek van olyan elkülönített része, amelyben más személyek riadó alatt nem tartózkodnak, a fertőző beteg és hozzátartozói részére ezt kell kijelölni. Ha az óvóhelynek ilyen elkülönített része nincs, az óvóhelynek abban a helyiségében, ahol legkevesebben tartózkodnak, a bejárat közelébe eső egyik sarokrészét kell a fertőző beteg és hozzátartozói részére kijelölni úgy, hogy a forgalmat ne akadályozzák.

(4) A fertőző beteget riadó esetén csak akkor szabad az óvóhelyre vinni és hozzátartozói is csak akkor vonulhatnak le, ha az óvóhelyen lehetőleg már mindenki elhelyezkedett. A riadó feloldása után a fertőző beteg és hozzátartozói utolsónak hagyhatják el az óvóhelyet.

(5) Bárányhimlőben, kanyaróban, vörhenyben, fertőző torokbetegségben (diftériában), számarköhögésben, náthalázban (influenzában), tüdőgümőkórban szenvedő beteg arcára az óvóhelyre levitel alkalmával és az ott tartózkodás alatt a kórházak fertőző beteg- és csecsemő-osztályain használatos védőkötést (orrfityulát) kell helyezni úgy, hogy az orrát és száját eltakarja.

(6) Hastífuszban, paratífuszban és vérhasban szenvedő betegek az óvóhely ürszéket nem használhatják. A fertőző betegek hozzátartozója a beteg esetleges ürülékének elhelyezése céljából külön, mézszejjel vagy klórmésszel fertőtleníthető edényt köteles az óvóhely kijelölt részén tartani.

(7) A fertőző betegeknek az óvóhelyen tartózkodása alatt az előző bekezdésekben foglalt rendelkezések megtartását a légoltalmi parancsnok, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok (távollétében helyettese) köteles állandóan ellenőrizni.

5. §.

(1) Az óvóhelyre állatokat levinni tilos. Kutyát, macskát és hasonló nagyságú állatot a „nagy riadó” tartama alatt a lakásokban sem szabad hgnni.

(2) A lakásban tartott állatokat a „nagy riadó” tartama alatt a légoltalmi parancsnok, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok által kijelölt helyen kell tartani vagy az udvaron őlnban kell elzárni. Ha az állatokat a pincében helyezik el, erre a célra az állat gazdájának pincehelyiségét kell elsősorban kijelölni.

Nem szolgálhat az állat elhelyezésére az állat gazdájának a pincehelyisége akkor, ha az az óvóhelytől téglafallal teljesen elkülönítve nincsen. Az állat gazdája mindaddig az állat mellett maradhat, míg a kárelhárításban való közreműködésre vagy a légítámadással kapcsolatosan szükséges más szolgálatra a vagyontárgy légoltalmi parancsnoka, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok (távollétében helyettese) ki nem rendeli.

6. §.

(1) Az I. és II. légoltalmi csoportba sorolt vagyontárgyakban, valamint a III. légoltalmi csoportba tartozó építményekben légítámadás alatt és után a kárelhárítás irányítása a légoltalmi parancsnok, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok feladata. A légoltalmi parancsnok, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok (távollétében helyettese) a kárelhárítás céljából szükséges munkára kirendelhet bárkit, aki a vagyontárgyban (építményben) tartózkodik.

(2) Ha a vagyontárgy légoltalmi parancsnoka, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok a rendelkezésre álló személyekkel a kárelhárításról nem tud megfelelően gondoskodni, az önvédelmi háztömbparancsnoktól, illetőleg az I. légoltalmi csoportba sorolt vagyontárgyak légoltalmi parancsnokai közvetlenül a hatósági légoltalom alkörzetparancsnokságától, ennek hiányában közvetlenül a város (község) légoltalmi parancsnokától kérnek segítséget.

(3) A vagyontárgy légoltalmi parancsnoka, illetőleg a légoltalmi őrségparancsnok légítámadás után köteles a háztömbparancsnoknak írásban jelenteni azokat is, amelyeket a rendelkezésükre álló erőkkel elhárítottak. A háztömbparancsnok és az I. csoportba sorolt vagyontárgy légoltalmi parancsnoka a kárjelentést a hatósági légoltalom alkörzetparancsnokságához, ennek hiányában közvetlenül a város (község) légoltalmi parancsnokához köteles megküldeni.

7. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosbb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással büntetendő

a) aki az óvóhelyre való levonulási kötelezettségnek az 1. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések ellenére nem tesz eleget,

b) az az őrségparancsnok, aki a ház kapujára az 1. § (4) bekezdésében meghatározott táblát nem függeszti ki,

c) aki riadó esetén a 3. és 5. §-ban foglalt rendelkezéseket megszegi, illetőleg a 3. § (1) bekezdésében meghatározott személyeknek riadó alatt vagy a kárelhárítással kapcsolatban törvényes hatáskörükben tett rendelkezéseknek nem tesz eleget,

d) aki a fertőző betegeknek az óvóhelyre való bevitelével kapcsolatban a 4. §-ban meghatározott rendelkezéseket megszegi,

e) az a légoztalmi parancsnok, illetőleg őrségparancsnok, aki a kárjelentés beküldéséről a 6. §-ban foglalt rendelkezések ellenére nem gondoskodik.

(2) A pénzbüntetés tekintetében az 1928. X. tc. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik. Az 1929. XXX. tc. 59. § (1) bekezdésének 3. pontja alkalmazása szempontjából szakminiszternek a honvédelmi minisztert kell tekinteni.

8. §.

A jelen rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 2.

¹ Közzétéve az 1944. évi 289. sz. Bp. K.-ben.

118.500/1944. számú közellátásügyi miniszteri rendelet.¹

Tárgy: Vendéglátó üzemekben egytál étel kiszolgáltatása.

A hús árusításának és vendéglátó üzemekben a húsételek kiszolgáltatásának szabályozásáról szóló 220/1942. M. E. számú rendelet 11. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

(1) Vendéglőben, kávéházban, vendéglői üzemet fenntartó kávéházban, korcsmában, kifőzésben, kifőzést fenntartó kávéházban, ételeket helyben fogyasztásra kiszolgáltató egyéb üzemben (továbbiakban: vendéglátó-üzemekben) délelőtt 11 órától délután 4 óráig csak háromféle egytál ételt szabad készíteni és kiszolgáltatni.

(2) Az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezés hatálya nem terjed ki a 220/1942. M. E. számú rendelet (Rendeletek Tára 1942. évf. 90. oldal) 7. §. (2) bekezdésében felsorolt ételekre, továbbá friss, aszalt vagy főtt gyümölcsre, salátafélékre, sajtra és cukrászsüteményre.

(3) Vendéglátóüzemben egy személy részére délelőtt 11 órától délután 4 óráig csak egy egytál ételt szabad kiszolgáltatni.

2. §.

(1) Vendéglátóüzem főzeléket tartalmazó egytál ételt menüként szolgáltatathat ki; ebben az esetben a vendéglátó üzem három fogás helyett egy fogást szolgáltat ki, de a kiszolgáltatásra kerülő főzeléknek legalább 4.5 dl mennyiségűnek kell lennie.

(2) Az egytál étel árára a 44.570/1944. A. K. számú rendelet (Budapesti Közlöny 1944. évi december hó 2-i 275. szám) rendelkezései az irányadók.

3. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a 220/1942. M. E. számú rendelet 12. §-a (1) bekezdésének 4. pontjában meghatározott büntetéssel büntetendő a vendéglátó üzemnek az a felelős vezetője, aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza.

(2) A pénzbüntetésre, az elkobzásra, valamint a kihágás miatt eljáró hatóságokra a 220/1942. M. E. számú rendelet 12. §-ának (2)–(4) bekezdésében foglaltak az irányadók.

4. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 9.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

600/1944. számú Totális mozgósítási és harcbaállítási miniszteri rendelet.¹

Tárgy: Általános honvédelmi kötelezettség kiterjesztése és a Nemzet Totális Harcbaállításához felelős vezetők megbízása.

A T. M. H. M. a 4.000/1944. M. E. számú rendelet 1. §-a alapján a következőket rendel:

1. §.

(1) Általános honvédelmi kötelezettségnek eleget tenni tartozik nemre való tekintet nélkül minden magyar állampolgár, annak az évnek január hó 1. napjától, amelyben 14. életévét betölti, annak az évnek december hó 31. napjáig, amelyben a 60. életévét betölti.

(2) E rendelet értelmében általános honvédelmi kötelezettség alá eső személyek közül csak azok részesülhetnek bármiféle ellátásban, akik általános honvédelmi kötelezettségüknek eleget tesznek.

2. §.

Az általános honvédelmi kötelezettség alá tartozó férfiak a következő korcsoportokra oszlanak:

- I. korcsoport 14-től 17 éves korig;
- II. " 17-től 42 éves korig;
- III. " 42-től 70 éves korig.

3. §.

Az egyes férfi korcsoportokat az alábbi feladatok elvégzésére kell igénybevenni:

A) Az I. korcsoportban a 14-től 15 évesekig:

- 1. az otthonra kiterjedő légoltalomban való közreműködés;
- 2. a család, az otthon körüli, valamint koruknak megfelelő közösségi munkálatok.

B) Az I. korcsoportban a 15-től 17 évesekig:

- 1. az arcvonalmögötti légvédelemben és légoltalomban való közreműködés;
- 2. a II. és III. korcsoportok segítése rendeltetésszerű feladataik elvégzésében.

C) A II. korcsoport:

- 1. a hadkötelezettség teljesítése;
- 2. a háborús termelésben való részvétel;
- 3. a Fegyveres Erővel való fegyveres együttműködés az általános honvédelmi kötelezettség helyén, amint az ellenség erre a területre lép;
- 4. légoszolgálat.

D) A III. korcsoport.

- 1. a hadművelleti területen a hadkötelezettség teljesítése;
- 2. a háborús termelésben való részvétel;
- 3. a belbiztonsági és rendészetszolgálat a csendőrség, a rendőrség és a pártiszolgálat tevékenységének kiegészítéseként;
- 4. az ejtőernyős és partizánveszély elhárítása;
- 5. a termelést bénító vagy veszélyeztető cselekmények megelőzése, megakadályozása és letörése;
- 6. légoszolgálat.

4. §.

- (1) Az általános honvédelmi kötelezett-

ség alá tartozó nők a következő korcsoportokra oszlanak:

- I. korcsoport 14-től 18 éves korig;
- II. " 18-től 70 éves korig.

5. §.

Az egyes női korcsoportokat az alábbi feladatok elvégzésére kell igénybevenni:

A) Az I. korcsoport:

- 1. az otthonra kiterjedő légoltalomban való közreműködés;
- 2. a család, az otthon körüli valamennyi koruknak megfelelő közösségi munkálatok.

B) A II. korcsoport:

- 1. mint az I. korcsoport;
- 2. társközösségi gondozás és szomszéd-szolgálat;
- 3. a háborús termelésben való részvétel, különös tekintettel a férfi munkások pótlására és kíségetésére;
- 4. a háborús gondozás.

6. §.

Az áldott állapotban lévő nők, azok az anyák, akiknek 10 évesnél fiatalabb és saját gondozásban lévő gyermekük van;

továbbá azok a nők, akik idős, beteg, vagy magatehetetlen hozzátartozóikat saját maguk gondozzák, korcsoportra való tekintet nélkül csak ott és, olyan mértékben és oly módon vehetők igénybe, hogy az igénybevétel egészségükre ártalmas ne legyen, családi hivatásuk betöltésében vagy gondozási ténykedésükben lényegesen akadályozva ne legyenek.

7. §.

(1) A Honvédelmi Munkakötelezettség teljesítése kiterjed:

- a) családban,
- b) üzemben,
- c) telephelyen,
- d) társközösségben végzett munkára.

(2) Családi munka alatt értendő minden olyan tevékenység, mely a család mindennapi, belső, általános keretei között, a család tagjainak élete, egészsége, biztonsága és kényelme érdekében történik. A családi munka színhelye a lakás közvetlen környéke.

A Nemzet ama tagjai, akik nem családi kötelekben élnek, — taborok, kollégiumok, internátusok, rendházak — a családi munkát az összefogó közösség keretében végzik.

(3) Üzem alatt értendő jelen rendelet végrehajtása szempontjából minden munkahely vagy munkaszervezet, ahol, illetve amely-

nek keretei között a dolgozó testi vagy szellemi munkát végez.

(4) Telephelyi társközösségi munka alatt értendő a családi otthonokat és üzeme-
ket magában foglaló települési egység —
község, város, tanya — érdekében végzendő
köz célú munka.

(5) Telephelyen kívüli társközösségi
munka alatt értendők mindazok az időhöz és
helyhez nem kötött munkák, amelyek az előző
három felsorolásba nem illeszthetők be. A
Nemzet összességének érdekében végzendő
közösségi — munkák.

8. §.

(1) A Paraszt, a Munkás, az Értelmiség,
az Ifjúság, a Nő és a Katona totális harc-
állítására céljából a Nemzetvezető a Totális
Mozgósítás és Harcbaállítás Minisztere elő-
terjesztésére egy-egy felelős vezetőt nevez
ki. A felelős vezetők elnevezése:

A Paraszt Totális Harcbaállításának
Felelős Vezetője, PHFV;

A Munkás Totális Harcbaállításának
Felelős Vezetője, MHFV;

Az Értelmiség Totális Harcbaállításának
Felelős Vezetője, ÉHFV;

Az Ifjúság Totális Mozgósításának és
Harcbaállításának Felelős Vezetője, IHFV;

A Nő Totális Harcbaállításának Felelős
Vezetője, NHFV;

A Katona Totális Harcbaállításának
Felelős Vezetője, KHfV.

(2) A Totális Harcbaállítás Felelős
Vezetői ebben a minőségben a Nemzet Totális
Mozgósításával és Harcbaállításával Meg-
bízott Miniszternek vannak alárendelve.

(3) A Totális Harcbaállítás Felelős
Vezetőinek feladatát és hatáskörét külön
rendeletben szabályozom.

9. §.

(1) A Felelős Vezetők alárendelt tiszt-
ségviselői:

1. a Helyettes—H—,

2. a Munkarend Vezető—MV— és

3. a Munkarend Vezető vezetése alatt
álló törzs—T—.

(2) Felsoroltakat a Felelős Vezető elő-
terjesztésére a TMHM nevezi ki, illetve bízza
meg.

10. §.

A Totális Harcbaállítás Felelős Vezetője
közhatóság, alárendelt tisztségviselői; köz-
tisztviselők, vagy tiszteletbeli tisztségviselők.

11. §.

E rendelet végrehajtásáról a Totális
Mozgósítás és Harcbaállítás Minisztere gon-
doskodik.

12. §.

E rendelet végrehajtásával kapcsolatos
anyagilag szükségletek fedezését a m. kir. mi-
nisztérium állapítja meg.

13. §.

E rendelet a kihirdetés napján lép ha-
lyba.

Budapest, 1944. december 7.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

—o—

5.148/1944. számú Totális mozgósítási és harcbaállítási miniszteri rendelet.¹

Tárgy: A Munkás Totális Harcbaállításának
Felelős Vezetőjének — MHFV — feladata és
hatásköre.

A 4.000/1944. M. E. számú rendeletben
nyert felhatalmazás alapján a 600/1944. T.
M. H. M. számú rendelet 8. §-ának (3) be-
kezdése alapján a következőket rendelem:

1. §.

(1) A MHFV feladata a munkásság
szellemi irányítása és a győzelem szolgálá-
tába állítása és termelő munkájának ellen-
őrzése.

(2) A MHFV állapítja meg azokat a
részletes feladatokat, amelyek a munkásra
a családban, az üzemben, a telephelyen és
társközösségben a háborús termelés fokozása
érdekében kötelezők.

2. §.

(1) A munkásság fogalma alá tartoznak
általában mindazok a személyek, akik bár-
milyen munkahelyen szellemi vagy testi mun-
kával hivatásszerűen foglalkoznak, tekintet
nélkül arra, hogy munkaadók vagy munka-
vállalók.

(2) Kivételt képeznek az Értelmiség
Harcbaállításának Felelős Vezetője hatá-
skörébe tartozó szellemi dolgozók, — lásd
5.151/1944. T. M. H. M. számú rendelet 2.
§-át, — továbbá a Paarszt Harcbaállításának
Felelős Vezetője hatáskörébe tartozó dol-

gozók — lásd 5.152/1944. T. M. H. M. számú rendelet 3. §-át —

3. §.

(1) A MHFV figyelemmel kíséri a munkásság ügyeivel foglalkozó valamennyi testületnek, intézménynek és szervezetnek működését.

(2) A MHFV javaslatot tehet a TMHM-nek a munkásság harcbaállítását fokozó szervezetek, testületek és intézmények létesítésére, illetve a meglévők e célnak megfelelő átalakítására.

4. §.

Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 7.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

5.149/1944. számú Totális mozgósítási és harcbaállítási miniszteri rendelet.¹

Tárgy: *A Nő Totális Harcbaállítása Felelős Vezetőjének — NHFV — feladata és hatásköre.*

A 4.000/1944. M. E. számú rendeletben nyert felhatalmazás alapján a 600/1944. TMHM sz. rendelet 8. §-ának (3) bekezdése alapján a következőket rendelem:

1. §.

A NHFV feladata a nő erkölcsi, szellemi és anyagi erejének a győzelem érdekében való teljes harcbaállítása.

A NHFV szabályozza azokat a női feladatokat, amelyek a nőre a családban, az üzemben, a telephelyen és a társközösségekben kötelezően hárulnak.

A NHFV az érdekelt felelős vezetőkkel egyetértően szabályozza azokat a feladatokat, amelyek a nőre a Nemzet totális harcbaállítása következtében a családban, az üzemben, a telephelyen és társközösségekben a parasztság, a munkásság, az értelmiség, az ifjúság és a katonaság feladatköréből kötelezően hárulnak.

2. §.

A NHFV figyelemmel kíséri mindazokat a testületeket, intézményeket és szervezeteket, melyek női feladatok végrehajtására megbízást kapnak. Szükség esetén javaslatot tesz a Totális Mozgósítás és Harcbaállítás

Miniszterének, hogy a női feladatok végrehajtására kijelölt testületek, intézmények és szervezetek élére a fenntartó költségén felelős vezetőt rendeljen ki, meglévő testületeket, intézményeket és szervezeteket összevonjon, vagy működésüket megszüntesse; a nő harcbaállítását fokozó új testületeket, intézményeket, szervezeteket az ország más helyére telepíttessen át.

3. §.

Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 7.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

5.150/1944. számú Totális mozgósítási és harcbaállítási miniszteri rendelet.¹

Tárgy: *Az Ifjúság Totális Mozgósítása és Harcbaállítása Felelős Vezetőjének — IHFV — feladata és hatásköre.*

A 4.000/1944. M. E. számú rendeletben nyert felhatalmazás alapján a 600/1944. TMHM. sz. rendelet 8. §. (3) bekezdése alapján a következőket rendelem:

1. §.

(1) Az ifjúság köteles a harcoló és dolgozó Nemzet számára azt az eszményi életfelfogásból folyó lendületet biztosítani, amely a háború győzelmes befejezéséhez szükséges. E cél érdekében az IHFV feladata az ifjúság totális mozgósítása és harcbaállítása a Harcbaállítás Felelős Vezetőivel egyetértésben.

(2) Az ifjúság köteles a paraszt, a munkás, az értelmiség és a katona felnőttkori tagjait munkájukban segíteni, illetve helyettesíteni, hogy a felnőttkorúak minél nagyobb számban teljesíthessék honvédelmi kötelezettségüket a fegyveres nemzet kötelékében.

2. §.

Jelen rendelet alkalmazása szempontjából ifjúnak kell tekinteni minden magyar állampolgár férfi-ifjút annak az évnek január 1.-től, melyben 14. életévét betölti, annak az évnek december 31.-ig, melyben 17. életévét betölti.

3. §.

Az IHFV figyelemmel kíséri az ifjúság ügyeivel foglalkozó valamennyi testület, intézmény és szervezet működését. Szükség

esetén javaslatot tesz a Totális Mozgósítás és Harcbaállítás Miniszterének, hogy a feleslegessé vált intézményeket megszüntesse, egyeseket a szükséghez képest összevonjon, a meg nem felelően működők élére a fenntartó költségén felelős vezetőt rendeljen ki, az intézményeket meghatározott terv szerinti működésre kötelezze, intézményeket az ország más helyére telepíthessen, vagy új intézményeket állíttasson fel.

4. §.

Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 7.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

5.151/1944. számú Totális mozgósítási és harcbaállítási miniszteri rendelet.¹

Tárgy: *Értelmiség Totális Harcbaállítása. Felelős Vezetőjének — ÉHFV — feladata és hatásköre.*

A 4.000/1944. M. E. sz. rendeletben nyert felhatalmazás alapján a 600/1944. TMHM. számú rendelet 8. §-ának (3) bekezdése alapján a következőket rendelem:

1. §.

Az ÉHFV. feladata az értelmiség szellemi irányítása, lelkiületének átállítása és a győzelem érdekében való harcbaállítása. Kötelessége minden erkölcsi és szellemi erő mozgósításával a Nemzet háborús termelését és erő kifejtését a legfelsőbb határig felfokozni.

Az ÉHFV. állapítja meg azokat a részletes feladatokat, amelyek az értelmiségre a totális harcbaállítással kapcsolatban a családban, az üzemben, telephelyen és társközösségben hárulnak.

2. §.

(1) Az értelmiség fogalma alá tartoznak általában mindazok a személyek, akik a szellem alkotásainak, tevékenységének és azok folyamatainak munkásai. Ez a fogalmi meghatározás vonatkozik a „képesítéssel” rendelkező személyeken kívül azokra is, akik „képességüknél” fogva akár szellemi, akár a testi munka területén nyújtott vezetésben, vagy irányításban a Nemzet javainak közvetett termelése terén az átlagnál nagyobb teljesítményt nyújtanak.

(2) Jelen rendelet alkalmazása szempontjából az „értelmiség” fogalma alá tartoznak mindazok, akik a Nemzet erkölcsi és szellemi javainak közvetlen, anyagi javainak közvetett termelésében hivatásszerűen tevékenykednek. Nevezetesen:

- a) Nemzetnevelők, tanítók, tanárok, tudósok, írók, művészek,
- b) Egyháziak,
- c) Közalkalmazottak,
- d) Egészséggyedők,
- e) Hitéletben dolgozók,
- f) Önálló értelmiségiek.

3. §.

Az ÉHFV. figyelemmel kíséri az értelmiség ügyeivel foglalkozó valamennyi testületnek, intézménynek és szervezetnek működését. Szükség esetén javaslatot tesz a Totális Mozgósítás és Harcbaállítás Miniszterének, hogy a harcbaállítás érdekében adódó feladatok végzésére új testületeket, szervezeteket létesítsen, illetve a meglévőket a célnak megfelelően átalakítsa.

4. §.

Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 7.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

5.152/1944. számú Totális mozgósítási és harcbaállítási miniszteri rendelet.¹

Tárgy: *A Paraszt Totális Harcbaállítása. Felelős Vezetőjének — PHFV — feladata és hatásköre.*

A 4.000/1944. M. E. számú rendeletben nyert felhatalmazás alapján a 600/1944. T. M. H. M. számú rendelet 8. § (3) bekezdése alapján a következőket rendelem:

1. §.

A PHFV. állapítja meg azokat a részletes feladatokat, amelyek a parasztra a családban, az üzemben, a telephelyen és a társközösségben kötelezők.

2. §.

Jelen rendelet alkalmazása szempontjából parasztnak kell tekinteni mindenkit, aki az östermelés terén hivatásszerűen szellemi

vagy testi munkával foglalkozik, tekintet nélkül az üzem terjedelmére és arra, hogy az üzem birtokosa, bérlője, vagy alkalmazottja-e.

3. §.

A PHFV, figyelemmel kíséri a parasztság ügyeivel foglalkozó valamennyi testület intézmény és szervezet működését. Szükség esetén javaslatot tesz a totális mozgósítás és harcbaállítás miniszterének, hogy a meg nem felelően működő üzemek élére az illetékes miniszter a birtokos költségén felelős vezetőt rendeljen ki, vagy az üzemeket meghatározott tervszerinti működésre kötelezze, végül adott feladatok végrehajtására új testületeket, intézményeket és szerveket állítson fel.

Paraszti üzem alatt jelen rendelet alkalmazásában minden mező-, erdő-, rét-, legelő-, szőlő-, gyümölcs- és állatgazdálkodással foglalkozó üzemet kell érteni.

4. §.

Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 1944. december 7.

¹ Közzétéve az 1944. évi 282. sz. Bp. K.-ben.

49.900/1944. számú iparügyi miniszteri rendelet.

Tárgy: Egyes községekben (városokban) a fogyasztók részére közvetlenül kiszolgáltatható adóköteles petróleum mennyiségének újabb megállapítása.

Az ipari nyersanyagok és termékek előállításának, forgalmának és felhasználásának szabályozásáról szóló 12.112/1939. M. E. sz. rendeletben (21/1939. Cs. K.), továbbá az egyes anyagkészletek zár alá vételéről szóló 4.570/1940. M. E. számú rendelet (15/1940. Cs. K.) 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem.

1. §. Az ipari anyaggazdálkodás ásványolajipari bizottságának, illetőleg a m. kir. Ipari Anyaghivatalnak az adóköteles petróleum forgalombahozatalának szabályozásáról szóló 50.000/1940. Ip. M. számú rendelet (22/1940. Cs. K.) 4. §-ában foglalt felhatalmazás alapján hozott azok a határozatai, amelyekkel az egyes községekben (városokban) a közvetlenül a fogyasztók részére havonta összesen kiszolgáltatható petróleum mennyiségét állapítják meg, akként módosulnak, hogy a határozatokban az egyes hóna-

pok tekintetében kilogrammokban megállapított petróleummennyiségből az 1944. évi november hónapjától kezdve — az eddig kiszolgáltattott negyven százalék helyett — hetven százalékot szabad kiszolgáltathatni.

2. §. Amennyiben a községi eljáróság (polgármester) az 50.000/1940. Ip. M. számú rendelet 5. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezések alapján az 1944. évi november hónapra szóló kereskedői beszerzési engedélyeket a 30.600/1944. Ip. M. sz. rendeletben (28/1944. Cs. K.) meghatározott petróleummennyiségre már kiállította, a 30.600/1944. Ip. M. számú rendelet szerint beszerezhető mennyiség és az 1. §-ban meghatározott mennyiség különbsége erejéig az 1944. évi november hó 30. napjáig pótbeszerzési engedményeket állíthat ki.

3. §. Ez a rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba, egyidejűleg a 30.600/1944. Ip. M. számú rendelet hatályát veszti.

Budapest, 1944. november 15.

¹ Kihirdetés napja: 1944. november 17.

320.315/1944. számú készletgazdálkodási kormánybiztosi rendelet.

Tárgy: Hadműveletileg kiüritendő területek anyagi kiüritése.

A Nemzetvezető 3.809/M. E. I. szám alatt 1944. évi november hó 3-án kelt felhatalmazása alapján a hadműveletileg kiüritendő területek anyagi kiüritésével kapcsolatban az alábbiakat rendelem:

1. Arról a területről, amelynek hadműveleti kiüritését az arra illetékes katonai hatóságok elrendelték, minden közraktár, vasuti, hajózási vagy magánraktár, a kisipar kereteit meghaladó iparüzem, nagykereskedő és 100 holdon felüli gazdaság köteles a birtokában lévő nyersanyag, termés, termék, félkész és készrú készletét városokban a polgármesternél, községekben a községi eljáróságánál 48 óra alatt bejelenteni.

2. A bejelentésben a következő adatoknak kell szerepelnie:

- a) bejelentő neve és lakcíme,
- b) a készlet tulajdonosának neve és lakcíme,
- c) a készlet tárolási helye,
- d) a készlet neve,
- e) a készlet mennyisége,
- f) a készlet súlya,
- g) a rendelkezésre álló szállítóeszközök megnevezése és teherbírása (q).

3. A polgármester, illetve a községi előjáróság az ott eszközölt bejelentéseket az (1) pont szerint kitűzött határidő lejártától számított 48 órán belül a m. kir. készletgazdálkodási kormánybiztos címére (Budapest, I., Országház-utca 30. sz.) köteles megküldeni.

4. Az, aki a bejelentett készletét rendelkezésére álló szállítóeszközökkel a hatóság által kijelölt valamelyik felvevőhelyre el tudja szállítani, ezt a körülményt készletbejelentésében tüntesse fel.

5. Azokat a bejelentett készleteket, amelyeket a bejelentő vagy a tulajdonos — megfelelő szállítóeszközök hiányában elszállítani nem tud, a készletgazdálkodási kormánybiztos rendelkezéseinek megfelelően kell elszállíttatni. Ebben az esetben a bejelentő köteles a bejelentet készletet az elszállításig eredeti állapotában megőrizni és a szállítással megbízott hatósági közegeknek — átvételi elis-

mervény ellenében — rendelkezésére bocsátani.

6. A meglévő, de szabályszerűen be nem jelentett készleteket kiküldöttemmel fel fogom kutatni és amennyiben megállapítást nyerne, hogy a bejelentés elmulasztása szándékosból vagy vétkes gondatlanságból történt, a mulasztás elkövetőjével szemben a legszigorúbb hatósági eljárást fogom folyamatba tétetni. A be nem jelentett, de felkutatott készleteket közegeimmel elszállíttatom, illetve amennyiben közellátási célra alkalmas cikkekről lenne szó, igénybe veszem.

Budapest, 1944. december 1.

¹ Közzétéve az 1944. évi 281. sz. Bp. K.-ben.

—o—

Vajna Gábor s. k.
m. kir. belügyminiszter.

